

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201954
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3821201954.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletého: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX/X, K. a otec Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/X, P., o návrhu matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Prievidza 13P/447/2009-34 zo dňa 16.10.2009, právoplatný 28.10.2009 sa v časti úpravy výživného otca mení takto:

Otec dieťaťa Y. G. je povinný prispievať na výživu maloletého Y. G. mesačne sumou 180 eur s účinnosťou od 7.5.2021 do rúk matky mesačne vždy vopred najneskôr do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje.

Zročné výživné od 7.5.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 782 eur súd povoľuje povinnému otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia, nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom zo 7.5.2021 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu z dôvodu nárastu nákladov na jeho materiálne zabezpečenie, ku ktorému došlo od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v roku 2009 rozsudkom Okresného súdu Prievidza 13P/447/2009-34 z 16.10.2009. Navrhla, aby vyživovacia povinnosť otca bola zvýšená na sumu 180,- eur mesačne. Poukázala na výdavky maloletého oprávneného na stravné 200 eur, na záľuby 100 eur, na školu 50 eur mesačne. maloletý od septembra 2021 nastupuje na strednú školu. Otec zaplatil naposledy výživné v decembri 2019 200 eur, vo februári 2021 200 eur a v apríli 2021 400 eur. Doteraz jej dlhuje na výživnom 4500 eur.

2. Súd otcovi maloletého doručoval návrh na vyjadrenie, otec maloletého dieťaťa nepreberal opakované zásielky. Navrhovateľka súdu oznámila, že povinný otec maloletého pracuje viac ako 5 rokov v zahraničí, jeho adresa je P., W. ulica XXX/X. Predložila zároveň súdu uznesenie Okresného riaditeľstva PZ Prievidza, ktorým vyšetrovateľ prerušil trestné konanie vo veci trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b),c) Trestného zákona, pretože sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Podľa odôvodnenia rozhodnutia sa nepodarilo vypočúť Y. G., teda povinného. Dňa 31.12.2020 bolo v trestnom konaní pokračované, tento bol vypočutý ako svedok, vypovedal, že pracuje od roku 2017 ako vodič kamiónovej dopravy, vo firme DDM Transport z Nemecka so sídlom v Berlíne, má príjem 1500 až 1600 eur, prisľúbil predložiť výplatné pásky, avšak ich nepredložil. Registrácia takejto osoby v Nemecku nebola zistená. Súd zistil, že adrese v P. má otec maloletého evidovanú aj v Registri obyvateľov. Preto súd postupoval podľa § 116 Civilného sporového poriadku a podanie návrhu mu oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

3. Súd z Registra obyvateľov zistil že povinný má okrem maloletého Y. ďalšie deti N. G. r.č. XXXXXX/XXXX, N. G. r.č. XXXXXX/XXXX, N. G. r.č. XXXXXX/XXXX, manželku I. G., rod. N., žijúcu podľa registra obyvateľov na adrese P., W. XXX/X. Súd prostredníctvom polície, keďže zásielku na pošte si manželka povinného neprevzala, vyžiadala rodné listy detí, doklady o výdavkoch na bývanie a doklady o jej príjmoch. Na výzvu súdu nereagovala, hoci osobne prevzala výzvu 2.10.2021. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na termín 12.1.2022 otec maloletého predvolanie neprevzal, jeho manželka ako svedok predvolanie prevzala, bez ospravedlnenia sa nedostavila na pojednávanie, preto súd rozhodol o uložení pokuty a jej predvedení na ďalšie pojednávanie. Povinný otec maloletého, i jeho súčasná manželka predvolanie na ďalší termín 15.2.2022 riadne prevzali, bez ospravedlnenia sa nedostavili, nebola predvedená ani manželka ako svedok, pretože sa podľa správy polície v mieste trvalého pobytu v čase predvedenia nenachádzala.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - obsahom spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P/33/2014, s lustráciou ZVJS, so správou čl. 100, s výpismi z účtu čl. 107 - 109, s návrhom čl. 1 - 6, s rozsudkom čl. 8, s daňovým priznaním čl. 9 - 59, so zápisnicou o trestnom oznámení čl. 18, so správami, čl. 32, čl. 33, čl. 61, čl. 62, čl. 64, 65, 66, s kópiou spisu OR PZ PD ČVS 580/1-VYS-PD-2019, z neho uznesením z 12.5.2021 čl. 71, a spisom čl. 90 a nasledujúce, s oznámením návrhu čl. 73, s lustráciou manželky čl. 78, s lustráciou čl. 75, 76, s oznámením čl. 80, so správou čl. 86, s lustráciou čl. 94 - 96, s pripojenými spismi OS PD 13P/447/2009, 6P/95/2012. Súd vypočul matku maloletého.

5. Matka uviedla, že naposledy bolo upravované výživné v roku 2009, rozsudkom OS Prievidza 13P/447/2009. Od 1/2017 otec neplatí výživné, preto podala aj trestné oznámenie. Výživné poslal otec 20.12.2019 v sume 200 eur, 2.2.2021 v sume 200 eur, 14.4.2021 v sume 400 eur a 29.11.2021 v sume 400 eur. Dĺžoba na výživnom je 4 800 eur. Matka s maloletým býva v K. v J. v 3-izbovom byte, na ktorý si zobrali so súčasným manželom na hypotéku. Bývajú tam so synom Y. G., s mladším synom Y. N., nar. XX.X.XXXX a s manželom. Platia hypotéku mesačne 213 eur, náklady na nájom + energie 250 eur mesačne, daň z nehnuteľnosti cca 30 eur ročne, komunálny odpad cca 25 eur ročne (spolu všetci). Náklady na maloletého predstavujú mesačne na oblečenie cca 100 eur mesačne, na stravu cca 200 - 300 eur, pretože nechodí na stravu v škole, kompletne mu stravu zabezpečuje matka. Na jar berie lieky na alergie, čo predstavuje 20 eur ročne. Platí mu poisťku 15 eur mesačne, pomôcky do školy predstavujú náklady 50 eur na rok, za ZRPŠ je to 10 eur na školský rok. Maloletý navštevuje SOŠ stavebnú v Prievidzi, chodí na prax, potrebuje montérky, pracovnú obuv a iné pomôcky, čo sú náklady za školský rok 50 eur. Kvôli dištančnému vzdelávaniu museli kúpiť notebook v roku 2020 za 500 eur. Internetové pripojenie, stojí 15 eur mesačne. Maloletý má mobilný telefón, čo sú náklady 15 eur mesačne za paušál. Matka je SZČO živnostník, pracuje ako účtovníčka. Jej príjem je zhruba 1200 eur v čistom mesačne. Manžel pracuje ako vodič z povolania a jeho čistý mesačný príjem je 900 eur. Mesačné náklady na stravu celej rodiny sú cca 400 - 500 eur. Okrem toho ďalšie náklady predstavujú náklady na oblečenie, hygienu. Vlastnia osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia, rok výroby 1996, mesačné náklady na PHM sú cca 50 eur mesačne. Manžel má zamestnávateľa v Ilave, tam sa musí presúvať vozidlom. Ich spoločný syn má 10 rokov. Je v 4.ročníku ZŠ. O otcovi maloletého nemá žiadne informácie, absolútne sa nezaujíma o syna.

6. Kolízny opatrovník navrhol vyživovaciu povinnosť otca zvýšiť.

7. Súd zo spisu ČVS ORP 580/1-VYS-PD-2019 Okresného riaditeľstva PZ Prievidza zistil, že podľa rodného listu je povinný otcom maloletého L. G.. Dňa 15.5.2019 nadobudol právoplatnosť Trestný rozkaz tunajšieho súdu 3T51/2019 zo 16.4.2019, ktorým bol povinný otec maloletého uznaný vinným za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1,3 trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody 21 mesiacov so skúšobnou dobou 30 mesiacov. Dňa 18.10.2019 podala oprávnená, navrhovateľka trestné oznámenie na povinného otca maloletého. Podľa správy z evidencie nezamestnaných bol evidovaný naposledy v roku 2016, bol predtým viackrát vyradený pre nespoluprácu. Má ukončené stredoškolské vzdelanie, gymnázium s maturitou. Úrad evidoval voľné pracovné miesta. Podľa lustrácie zamestnávateľov pracoval naposledy v roku 2017 v Inštitúte odborného vzdelávania s.r.o. Podľa úradných záznamov sa povinný nachádzal v roku 2020 v zahraničí. Dňa 31.12.2020 bol vypočutý a uviedol ako svedok že jeho príjem od roku 2017, od kedy pracuje ako kamionista vo firme DDM transport so sídlom v Berlíne je 1600 až 1700 eur mesačne. Podľa záznamu z 27.11.2021 o doručovaní predvolania sa povinný aj v tom čase nachádzal v zahraničí.

8. Vyživovacia povinnosť otca maloletého bola určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza 13P/447/2009 zo dňa 16.10.2009 vo výške 100 eur. Pri poslednom rozhodovaní o výživnom chodil maloletý do materskej školy. Matka maloletého dosahovala čistý príjem v roku 2008 v priemere 8200,-

Slovenských korún, v roku 2009 dosahovala priemerný príjem 400 eur. Otec dosahoval príjem cca 350,- eur, žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispieval na domácnosť sumou 100,- uvádzal príjem cca 500,-eur mesačne.

9. Z predložených výpisov z účtov a z poštovej poukážky vyplýva plnenie vyživovacej povinnosti povinného tak, ako to uviedla matka. Súd predvolával ako svedka súčasnú manželku povinného, ktorá predvolania ignorovala, preto jej súd uložil poriadkovú pokutu. Súd ale v konečnom dôsledku upustil od jej výsluchu, pretože ako svedok má právo odmietnuť vypovedať (a aj predkladať dôkazy), keďže vo veci neplnenia vyživovacej povinnosti jej manželom je vedené trestné konanie a výpoveďou by mu mohla privodiť trestné stíhanie.

10. Podľa zoznamu voľných pracovných miest pre záujemcov so stredoškolským vzdelaním, je v ponuke pozícia pracovník zásahovej jednotky s príjmom od 1050 eur mesačne, predajca motorových vozidiel od 800 eur mesačne, skladník vodič s príjmom od 4,75 eur za hodinu, stavebný robotník s príjmom od 4,5 eur za hodinu, vodič kamiónu od 1300 eur za mesiac, vodič s nástupným platom od 1035 eur za mesiac, viac pozícií vodičov, vodič taxislužby s uvedeným príjmom od 1200 eur za mesiac...

11. Otec maloletého podal na tunajšom súde v konaní 9P33/2014 návrh dňa 6.6.2014, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku a zníženia výživného, ktorým bola určená jeho vyživovacia povinnosť k maloletému na sumu 100 eur. Ako dôvod uviedol zmenu osobných pomerov, pribudli mu dve maloleté deti, má manželku, ktorá je na rodinnom príspevku, jeho čistý mesačný príjem bol cca 550,-eur (557 eur) vybavili si s manželkou úvery na bývanie, pričom mesačná splátka vychádzala 310,-eur mesačne. Jeho maloletá dcéra mala intoleranciu na kravské mlieko, ďalej majú výdavky na plienky, hygienické potreby pre deti. Súd v konaní zistil, že povinný mal v tom čase dve deti, ku ktorým mal vyživovaciu povinnosť a s ktorými žije v spoločnej domácnosti a aj sa o ne osobne stará. Deti sa narodili 21.05.2012 a 01.10.2013. Deti pochádzajú z manželstva ktoré uzavrel s I. G., rod. N.. Kúpili byt, na ktorý splácal úver v SLSP. Úver v Prvej stavebnej sporiteľni 17.500 eur, splácal v splátkach po 122,26 eur, ďalej uzavrel zmluvu o úvere na sumu 22.000 eur, ktorú splácal sumou 130,47 eur a zmluvu o splátkovom úvere na sumu 3000 eur, v ktorej mal stanovenú mesačnú splátku 55,27 eur. Suma 151,11 eur boli náklady na byt, fond opráv a za elektriku 30 eur. Podľa lekárskeho potvrdenia staršia dcéra mala intoleranciu na kravské mlieko, preto jej museli kupovať sójové mlieko, sójové výrobky. Na maloletú boli náklady na potreby vlhčené obrúsky, plienky, detskú kozmetiku. Mesačné náklady na cestu do práce z Novák do Prievidze boli mesačne cca 50 eur, lebo cestoval striedavo autom aj hromadnou dopravou, pri využití MHD predstavovala jedna cesta do Prievidze 95 centov, mesačne odpracoval v priemere 20 pracovných dní. Manželka vlastnila osobné motorové vozidlo, zn. Škoda Felícia, r.v. 1993, ktoré využívala na cestu do práce. Iný hnutel'ný a nehnuteľný majetok okrem bytu, ktorý má spoločne s manželkou nevlastnil. Úspory nemal žiadne. S manželkou vlastnili dvojizbový byt v panelovom dome v Novákoch, ul. I. X/X, má 70m², tento byt stál 22.000 eur. Zvyšné peniaze z pôžičiek použili na rekonštrukciu bytu - okná, podlahy, stierky. Predtým bývali v podnájme alebo u jeho rodičov alebo u svokrovcov. Manželka mala príjem z materskej 203 eur mesačne. S maloletým sa v tom čase stretával v menšom rozsahu, priznal, že neplatil výživné, pretože mali veľké výdavky, manželka mala úvery 15.000 eur, ktoré potrebovali vyplatiť. Manželka potrebovala prispieť svojim rodičom na kúpu ich domu. Tieto výdavky uprednostnili pred platením výživného, výživné platí cez exekútora.

Maloletý v čase rozhodovania v tomto konaní 9P 33/2014 navštevoval základnú školu, tretí ročník. Chodil do školskej jedálne, obedy stáli 20 eur mesačne, mesačný poplatok 3 eurá. Bývali s matkou v trojizbovom byte v K. v J.. Matka s manželom si zobrali úver, ktorý splácali mesačne po 134,20 eur a 37,40 eur. Výška úveru bola 39.000 eur. Matka platila maloletému životnú poisťku vo výške 67 eur mesačne. Kúpili mu bicykel za 206 eur. Bežné výdavky na oblečenie, stravu, hygienu boli mesačne cca 100 eur. Pribudla jej vyživovacia povinnosť k jej maloletému dieťaťu nar. 28.07.2012, z čoho tiež vyplývali mesačné výdavky na plienky, obrúsky, hygienu, obuv. Manžel matky platil výživné na syna 100 eur mesačne, jeho mesačný príjem bol cca 800 eur. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Inkaso a nájomné platili mesačne vo výške 250 eur. Súd návrh na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Vykonaným dokazovaním dospel súd k právnomu názoru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu je dôvodný.

16. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/447/2009-34 z 16.10.2009 bola schválená rodičovská dohoda, v ktorej sa otec maloletého dieťaťa zaviazal platiť na jeho výživu výživným v sume 100,- eur mesačne. V tom čase matka dieťaťa mala príjem od 285,89 eur do 425,02 eur. Iné vyživovacie povinnosti nemala. Otec dieťaťa deklaroval zárobok v sume 500 eur mesačne, býval s rodičmi, ktorým prispieval na bývanie sumou 100 eur mesačne. Maloletý navštevoval od septembra 2008 materskú školu výdavky matky boli 50 eur rodičom, u ktorých bývala, platila v škôlke 5 eur mesačne do fondu, + príspevky na pomôcky a hygienické potreby do škôlky 10 eur polročne a 15 eur ročne, na oblečenie vynakladala 60 eur polročne a na lieky 10 eur mesačne. Okrem toho mu zabezpečovala bežnú stravu, hračky, športové potreby. Otec syna nenavštevoval.

17. Je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca v roku 2009 sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane maloletého dieťaťa, ktoré je vekovo o 13 rokov staršie, čím prirodzene došlo k zvýšeniu nákladov na jeho materiálne zabezpečenie, ktoré matka riadne špecifikovala a sú uvedené v odôvodnení tohto rozsudku. Súčasne došlo k zmene pomerom na strane matky v tom, že oproti predchádzajúcej úprave vyživovacej povinnosti otca jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, jej zárobok zvýšil na sumu 1100,-1200,- eur mesačne. Zmena pomerov nastala aj na strane otca dieťaťa, ktorý oproti predchádzajúcej úprave dosahuje vyšší mesačný zárobok v sume 1500-1600 eur oproti zárobku v sume 500 eur mesačne v roku 2009. Súčasne mu pribudli vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom a k manželke.

18. Na základe zisteného skutkového stavu je súd toho názoru, že na strane otca existuje priestor pre zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti, zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne. Otec pracuje v zahraničí ako kamionista, táto profesia i keby ju vykonával na Slovensku, by mu umožňovala dosahovať príjem cca 1200 eur mesačne. Súd lustraval či nevlastní otec maloletého nehnuteľný majetok v okrese Prievidza i konkrétne v P., byt ktorý vlastnil v roku 2014 už nevlastní. Keďže trvalý pobyt jeho i manželky i jeho detí je v P., má to zrejmy súvis s tvrdením povinného otca v konaní 9P33/2014, že ako rodina si zobrali pôžičky, pretože „manželka mala úvery 15.000 eur, ktoré potrebovali vyplatiť. Manželka potrebovala prispieť svojim rodičom na kúpu ich domu. Tieto výdavky uprednostnili pred platením výživného, výživné platí cez exekútora“.

Bolo preukázané že pokiaľ by si otec dieťaťa hľadal zamestnanie aj na území Slovenska, ktoré je porovnateľné so zamestnaním aktuálne vykonávaným zahraničí, zodpovedajúce jeho vzdelaniu a kvalifikácii, mohol by dosiahnuť mesačnú mzdu v sume od 1200 eur na pozícii vodič. Reálne však vyplýva zo skutočností z trestného spisu a prípisov polície aj v tomto konaní, že aj v súčasnosti sa nachádza často v zahraničí a pracuje v zahraničí ako kamionista, ako to aj sám uviedol na polícii. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadal k zvýšeným potrebám dieťaťa oproti roku 2009, ktoré je už na strednej škole a otcovými možnosťami a schopnosťami, ktorý býva s manželkou v nehnuteľnosti rodičov manželky (rodinný dom, kde preberá zásielky povinný i jeho žena), má príjem 1500-1600 eur mesačne, pribudli mu síce vyživovacie povinnosti k trom deťom a manželke avšak o tieto deti sa i osobne stará a plní vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou. O maloletého Y. G. sa otec nezaujíma, neplatí výživné, nestretáva sa s ním, na jeho materiálnom zabezpečení sa ani inou formou nepodieľa a dieťaťu nekupuje žiadne darčeky. Súd vychádzal z priority vyživovacej povinnosti a v súvislosti s nástupom dieťaťa na strednú školu súd rozhodol o ďalšom zvýšení jeho vyživovacej povinnosti o sumu 80,- eur mesačne, teda celkovo bola vyživovacia povinnosť otca zvýšená na sumu 180 eur mesačne. Takto otcovi zostane primeraná časť zárobku vo výške najmenej 1320 eur mesačne na jeho ďalšie potreby a plnenie ďalších vyživovacích povinností.

19. Zročné výživné predstavuje sumu za mesiac máj 2021 2,58 eur, t.j. mesačné zvýšenie o 80 eur deleno 31 dní v máji, krát 25 je 62 eur, plus za deväť mesiacov od júna 2021 do februára 2022 720 eur teda spolu 782 eur. Otec dieťaťa je povinný zročné výživné splácať v mesačných splátkach po 50,- eur s bežným výživným až do zaplatenia, takéto splátky zodpovedajú výške jeho dlhu a spotrebnému charakteru výživného.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.